

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ZARASŲ R. ANTAZAVĖS JUOZO GRUODŽIO GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

Vizito laikas – 2018 m. sausio 22–25 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Violeta Gendvilienė, vertintojos: Loreta Grochauskienė, Nijolė Zabukienė, Akvilė Grigienė.

Išorės vertintojai stebėjo 56 ugdymo proceso veiklas, gilinosi į mokytojų ir mokinių veiklą pamokose, stebėjo jų elgesį ir santykius natūralioje aplinkoje: pamokose, per pertraukas. Vertintojai bendravo su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais, pagalbos mokiniui specialistais, bibliotekos ir skaityklos bei aptarnaujančio personalo darbuotojais. Vyko individualūs pokalbiai su direktore ir pavaduotoja ugdymui, Gimnazijos taryba ir mokinių tėvų atstovais, metodinių grupių pirmininkais, įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija, mokinių savivaldos atstovais, socialiniais partneriais. Išorės vertintojų komanda išanalizavo gimnazijos veiklos bei mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentus, pirminę mokyklos informaciją, Zarasų r. savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus pateiktą informaciją apie akademinis mokinių pasiekimus miesto kontekste bei gimnazijos perspektyvą savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos kontekste, naudojosi Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai gimnazijos pateikta Įsivertinimo ir pažangos anketa. Vertinant gimnazijos veiklą, vadovautasi Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1167 patvirtintu „Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu“, mokyklų išorės vertintojų elgesio kodeksu. Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta penkių vertinimo lygių skalė.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Gimnazija – didžiausia Zarasų r. Antazavės seniūnijos įstaiga. Joje dirba 30 pedagoginių ir 18 aptarnaujančio personalo darbuotojų. Gimnazijoje mokosi dviejų seniūnijų vaikai ir 31 Antazavės vaikų globos namų globotinis. Mokinių skaičius keletą paskutinių metų mažėja dėl demografinių procesų. Mokinių pavėžėjimui gimnazija turi mokyklinį autobusą ir du Zarasų autobusų parko, teikiančio pavėžėjimo paslaugas, autobusus. Gimnazijos edukacinės vidaus ir išorės aplinkos du kartus buvo pripažintos geriausiomis šalyje.

Gimnazijoje mokosi 52 socialiai remtini mokiniai gyvenantys šeimose ir 31 vaikas, gyvenantis Antazavės vaikų globos namuose. Ugdomi 47 mokiniai (32 proc.), turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. Visi socialiai remtinų šeimų vaikai gauna nemokamą maitinimą ir socialinę paramą. Dėl MK lėšų stygiaus, gimnazijoje specialusis pedagogas dirba tik 0,8 etato., logopedas ir psichologas – 0,2 etato, nėra galimybės įdarbinti mokytojo padėjėjų. Socialinis pedagogas dirba visu etatu.

Mokiniai turi savo klases, mokytojai – mokytojų, o aptarnaujantis personalas – poilsio kambarį. Visi specializuoti kabinetai aprūpinti baldais ir reikiamomis ugdymui priemonėmis, tačiau dalyje kabinetų baldai seni, nusidėvėjusi grindų danga. Mokytojai aprūpinti nešiojamais kompiuteriais, vaizdo projektoriais, kt. organizacinėmis priemonėmis. Pagal MK metodiką skiriamų gimnazijai (93 proc.) lėšų nepakanka darbo užmokesčiui, todėl išnaudojamos ne visos bendruosiuose ugdymo planuose įteisintos galimybės.

Gimnazijos direktorė (II vadybos kategorija) atlieka svarbiausią vaidmenį įvairiose ugdomosiose veiklose: prisiima atsakomybę už planų rengimą, atsakingai vykdo finansinius įsipareigojimus, optimaliai valdo išteklius. Direktorės pavaduotoja dirba 0,5 etato.

Išorės vertintojai atkreipia dėmesį, kad panaikinus Vaikų globos namus, gerokai sumažėtų mokinių skaičius, tai reikštų geriausiu atveju gimnazijos statuso praradimą. Gimnazija yra pats

žymiausias ir reikšmingiausias Antazavės kaimo kultūros ir mokslo židinys, todėl, siekiant ugdymo(si) prieinamumo čia gyvenantiems, būtina ieškoti galimybių šios ugdymo įstaigos išlikimui.

II. STIPRIEJI IR TOBULINTINI GIMNAZIJOS VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji gimnazijos veiklos aspektai

1. Paveikus mokinių karjeros planavimas (1.1.1. – 2 lygis, išskirtas požymis – 4 lygis).

Gimnazijoje ypatingas dėmesys skiriamas ugdymui karjerai: jis kryptingai integruojamas į mokomuosius dalykus, klasių valandėles ir neformaliojo švietimo veiklas. Siekiant sudaryti išskirtines sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas yra paskirtas koordinatorius. Parengtos trys neformaliojo švietimo programos: „Karjeros pasaulyje“, „Pažink save ir darbo pasaulį“, „Karjeros keliu“. Gimnazija sudaro puikias sąlygas mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir darbinę veiklą, karjerą. Tam veiksmingai pasitelkiami socialiniai partneriai bei pagalbos mokiniui specialistai. Ugdymo karjeros koordinatorė glaudžiai bendradarbiauja su dalykų mokytojais ir klasių vadovais: jiems teikia pagalbą organizuojant ugdymo karjerai integravimą į mokomuosius dalykus, išvykas į įmones ir įstaigas, organizuojant ir pravedant klasių valandėles. Gimnazijoje kryptingai teikiamos individualios konsultacijos mokiniams ir jų tėvams dėl tolimesnio mokymosi perspektyvų ir galimybių.

2. Patogūs ir naudingi pamokų tvarkaraščiai (2.1.2. – 3 lygis).

Pamokų tvarkaraščiai padeda įgyvendinti ugdymo turinį, sudaro tinkamas sąlygas mokiniams pasirinkti neformaliąją veiklą, lankyti pasirinktas dalykų konsultacijas. Daugumos klasių tvarkaraščiai atitinka higienos reikalavimus, o III–IV gimnazijos klasių mokinių tvarkaraščiuose esančių „langu“ skaičius neviršija leistino skaičiaus. Neformaliojo švietimo užsiėmimų laikas derinamas su pamokų tvarkaraščiu, gerai išspręstas mokinių pavėžėjimo klausimas. Gimnazijos vadovai visada atsižvelgia į pageidavimus dėl pamokų tvarkaraščio, iškilusias problemas sprendžia greitai ir lanksčiai. Vertintojai daro išvadą, kad sudarant tvarkaraščius tinkamai naudojamosi ugdymo turinio planavimo ir organizavimo galimybės, atsižvelgiama į mokinių poreikius ir tai yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.

3. Tinkama pagalba mokiniui (2.1.3. – 2 lygis, išskirtas požymis – 3 lygis).

Gimnazijoje yra tinkamai susitarta dėl pagalbos mokiniams teikimo. Problemos sprendžiamos bendradarbiaujant klasės vadovui, mokinio tėvams, socialinei pedagogei, psichologei. Esant reikalui bendradarbiaujama su seniūnijų socialiniais darbuotojais. Psichologinė, socialinė pagalba teikiama ne tik mokiniams, bet pagal poreikį konsultuojami mokytojai, mokinių tėvai. Teikiant socialinę, pedagoginę, psichologinę pagalbą tarp mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų dažniausia vyrauja žodiniai susitarimai, pokalbių kultūra. Gimnazija, organizuodama pagalbą mokiniams, bendradarbiauja su Zarasų rajono Švietimo pagalbos tarnyba, vykdydama prevencinę veiklą dalyvauja socialiniuose projektuose. Atsakingas gimnazijos administracijos ir pagalbos mokiniui specialistų požiūris į mokinių individualius poreikius užtikrina mokiniams tinkamą ir laiku teikiamą pagalbą, tačiau išorinio vertinimo metu daugumoje (82,3 proc.) stebėtų pamokų pagalba mokiniui buvo teikta epizodiškai, nepakankamai atsižvelgta individualius mokinių ugdymo(si) poreikius.

4. Ugdymas mokyklos gyvenimu (2.3.2. – 3 lygis).

Dauguma mokinių jaučiasi priklausantys gimnazijos bendruomenei ir dalyvauja savivaldoje. Gimnazijoje gausu įvairių veiklų, kurios padeda ugdytis asmenybę, užpildo popamokinį laiką prasmingomis veiklomis: veikia muzikos, sporto, akademinės krypties, karjeros ugdymo neformaliojo švietimo būreliai. Dauguma kalbintų mokinių teigė, kad šių užsiėmimų pakanka. Ypač patenkinti sporto būrelių veikla, tačiau labai norėtų teatro bei šokių būrelių. Ugdymo įstaigoje kuriamos ir puoselėjamos savitos tradicijos bei ritualai, organizuojamos šventės. Gimnazija

įtraukdama bendruomenę į įvairius renginius ir projektus atlieka teigiamą vaidmenį užpildant mokinių gyvenimą prasmingomis veiklomis.

5. Pastatas ir estetiška jo aplinka (3.1.2. – 3 lygis).

Gimnazijos aplinka švari ir tvarkinga: gražiai sutvarkyta išorė, tinkamai įrengtas sporto aikštynas ir vaikų žaidimų aikštelė bei lauko klasė. Patalpų sienų spalvos šviesios, ramios, daug gėlių. Koridorių sienos papuošiamos mokinių kūrybiniais ir projektiniais darbais. Gerai įrengti specializuoti kabinetai, medžio ir metalo dirbtuvės, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo patalpos. Yra šviesi, tvarkinga, mokinių darbais papuošta valgykla, aktų salė, posėdžių kambarys, pamokų ruošos (laisvalaikio), sporto salės. Tinkamai įrengta biblioteka-informacijos ir mokinių užimtumo centras. Visi pagalbos mokiniui specialistai dirba atskiruose, aprūpintuose reikiama baldais ir priemonėmis kabinetuose. Jaukios aptarnaujančio personalo poilsio patalpos. Klasių interjeras neišskirtinis, mažai mokinių darbų, informacinių stendų.

6. Mokinių įtraukimas į aplinkų bendrakūrą (3.1.3. – 3 lygis).

Ugdymo įstaigos koridoriuose, bibliotekoje, valgykloje eksponuojami mokinių piešiniai, tapybos, medžio darbai. Popieriaus karpiniais, atspindinčiais religinių, tautinių ir valstybinių švenčių tematiką, nuolat puošiami gimnazijos langai. Kai kurie kūrybiniai darbai nėra nauji, tačiau gimnazijos bendruomenės atstovai teigė, kad tai dovanoti mokyklai kūriniai, jie yra vertinami, todėl eksponuojami. Nuolat keičiama mokinių darbų ekspozicija antrojo aukšto fojė. Gimnazijos edukacinės vidaus ir išorės aplinkos du kartus buvo pripažintos geriausiomis šalyje. Dauguma mokinių jaučiasi gimnazijos kūrėjais ir šeiminingais, jie vertina bendrakūrą, kaip galimybę veikti drauge ir įgyvendinti kūrybinius sumanymus.

7. Ugdymą aktualizuojančios edukacinės išvykos (3.2.1. – 3 lygis).

Gimnazijos mokytojai, siekdami kuo įvairesnės mokinių patirties, paveikiai išnaudoja ugdymo ne mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose – galimybes. Dauguma mokinių teigiamai vertina pamokas kitose edukacinėse erdvėse, nes įgyja naujos socialinės patirties bei patiria mokymosi džiaugsmą. Mokymasis ne mokykloje yra prasmingas ugdant mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas, siejant ugdymą su gyvenimo praktika. Tačiau verta pastebėti, kad metodinėse grupėse mokytojai neanalizuoja mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikio mokymosi rezultatams, o tik tarpusavyje pokalbiuose pasidalina įgyta gerąja darbo patirtimi.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 2 lygis, išskirtas požymis – 3 lygis).

Finansinius gimnazijos išteklius sudaro mokinio krepšelio, savivaldybės, paramos ir kitos lėšos. Mokinio krepšelio lėšų nepakanka, todėl išnaudojamos ne visos bendruosiuose ugdymo planuose numatytos neformaliojo švietimo valandos, nėra pasirenkamųjų dalykų I–II gimnazijos klasėse, tačiau atsižvelgiant į daugumos mokinių poreikius bei galimybes mokymo reikmėms priklausančios lėšos nemažinamos. Gimnaziją remia bendruomenių nariai, skirdami 2 proc. GPM, (apie 700 Eur). Papildomų lėšų gaunama vasaros atostogų metu nuomojant gimnazijos patalpas į Antazavę stovyklauti iš Kauno ir Vilniaus atvykstantiems mokiniams bei teikiant maitinimo paslaugas. Materialiniai gimnazijos ištekliai skirstomi racionaliai ir skaidriai. Gimnazijos taryboje aptariami kiekvienų metų biudžeto projektai, papildomai gautų paramos lėšų panaudojimas. Finansinės ataskaitos skelbiamos įstaigos interneto svetainėje. Optimalus išteklių paskirstymas sudaro sąlygas kurti palankią mokymosi aplinką ir gerinti ugdymo kokybę.

9. Gimnazijos direktorės įsipareigojimas bendruomenei (4.1.2. – 3 lygis).

Gimnazijos direktorė geba telkti bendruomenę mokyklos strateginiams tikslams, veiklos planams įgyvendinti, asmeniniu pavyzdžiu demonstruoja sutartas vertybes: skatina bendrystę ir pasitikėjimą, atlieka ne tik socialinį formalių lyderių vaidmenį, bet kartu dalyvauja gimnazijos veiklose, inicijuoja veiklos kokybės įsivertinimą, skatina darbuotojus už gerą darbą. Direktorės pasiryžimas („Iš mano, kaip vadovo, akiračio niekada neišnyks mokymosi visą gyvenimą samprata“) kurti mokymuisi, tobulėjimui ir darbui palankias sąlygas nuteikia kaitai bei skatina kitus darbuotojus

dalyvauti gimnazijos tobulinimo procese. Bendruomenės narių teigimu, jie pasitiki savo vadove, vertina jos profesionalumą, demokratiškumą. Gimnazijos direktorės įsipareigojimas bendruomenei yra vienas iš stipriųjų veiklos aspektų.

10. Atvira ir paveiki gimnazijos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis).

Gimnazija glaudžiai bendradarbiauja su Antazavės, Imbrado seniūnijų bendruomenėmis. Vyksta bendri valstybinių švenčių minėjimai), sporto varžybos, akcijos, vykdomas projektas „Lietuvos 100-čio metams“ – „Pažink valstybę“. Gimnazijos mokiniai kasmet dalyvauja Zarasų rajono savivaldybės organizuojamose jaunimo savivaldos dienose, apskrito stalo veiklose. Su Dusetų kultūros centro darbuotojais, Dusetų meno mokykla organizuojamos bendros parodos dailės ir keramikos darbų. Su Rokiškio verslo, technologijų ir žemės ūkio mokykla, Utenos regioninio profesinio mokymo centru buvo vykdomas profesinis veiklinimas, praktiniai užsiėmimai. Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Zarasų rajono Prevencijos poskyrio pareigūnai talkina klasių vadovams smurto ir patyčių prevencijos klausimais, atvyksta į klasių valandėles, individualiai veda pokalbius su mokiniais, turinčiais elgesio problemų. Bendradarbiavimo su socialiniais partneriais prioritetai, tikslai, turinys ir formos yra tikslingi ir kryptingi, gerai atspindintys gimnazijos viziją, mokinių ir mokytojų poreikius.

Tobulintini gimnazijos veiklos aspektai

1. Asmeninių mokinio pasiekimų ir pažangos nustatymas pamokoje (1.2.1. – 2 lygis).

Mokinių mokymosi pasiekimai tradiciškai aptariami Mokytojų tarybos bei metodinių grupių posėdžiuose, tačiau kol kas kiekvieno mokinio pažangos pastovumo nustatymas pamokoje dar nėra tapęs veiklos prioritetu. Tinkamą individualios pažangos matavimą išorės vertintojai stebėjo dalyje (11,77 proc.) pamokų ir tik 1,96 proc. stebėtų pamokų mokinių pasiekimai siekiant asmeninės pažangos išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas. Analizuojant kiekvieno mokinio pažangą pagal dalykus, nustatyta, kad aukščiausia pastarojo veiklos aspekto kokybė fiksuota kūno kultūros (vertinimo vidurkis – 3) pamokose. Pastebėta, kad kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai labai gerai ir gerai vertinti pamokose, kurios organizuotos vadovaujantis šiuolaikinės mokymo sampratos nuostatomis, tačiau 39,2 proc. stebėtų pamokų mokinio pažanga ir pasiekimai išskirti kaip tobulintinas pamokos aspektas. Šiose pamokose vertinant padarytą pažangą, orientuotasi į emocinės būsenos vertinimą, veiklos apibendrintos skubotai, nefiksuota asmeninė mokinio pažanga, mokiniai neaptarė, ko išmoko, o mokytojai neatsižvelgė į mokinių asmeninės raidos bei pasiekimų lūkesčius pamokoje ir tik iš dalies sudarė galimybes mokiniams įsivertinti ir aptarti pažangą. Iš penkių pamokos veiklos aspektų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai vertintasi žemiausiai – 2,1 iš 4. Atsižvelgiant į pateiktus duomenis daroma išvada, kad aptariant pamokos rezultatus vertėtų orientuotis į konkretų, pamatuojamą mokymosi uždavinį, į numatytą mokymosi rezultatą bei vertinimo ir įsivertinimo kriterijus. Jei pamokoje daugiau dėmesio būtų skiriama asmeninės mokinių pažangos aptarimui, fiksavimui, o pamokos rezultatai būtų aptariami siejant juos su išsikeltu mokymosi uždaviniu, tikėtina, kad tai motyvuotų mokinius siekti aukštesnių mokymosi rezultatų bei stiprėtų asmeninė kiekvieno mokinio atsakomybė už mokymosi rezultatus.

2. Tikėjimas mokinio galiomis pamokoje (2.2.1. – 2 lygis).

Daugumoje (72,5 proc.) stebėtų pamokų buvo fiksuotas vienakryptis, mokinių smalsumo, entuziazmo ir mokymosi džiaugsmo, o tuo pačiu – asmenybės augimo neskatinantis, informacijos perteikimas iš mokytojo mokiniui. 25,5 proc. stebėtų pamokų mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai, t. y. derino klasės mokymą su individualiu mokymusi, drąsino ugdytinius mokyti ne tik iš sėkmių, bet ir iš padarytų klaidų. Tik dalyje (41,1 proc.) stebėtų pamokų formuluotas konkretus, mokiniams suprantamas, į pamatuojamą veiklos rezultatą nukreiptas mokymosi uždavinys, 19,6 proc. stebėtų pamokų mokiniai skatinti išsakyti savo mokymosi lūkesčius, liudijančius jų pasitikėjimą savo jėgomis. Dalyje (31,3 proc.) stebėtų pamokų mokytojai pakankamai dėmesio skyrė mokinių smalsumui ir aktyvumui palaikyti, sudarė sąlygas sąmoningam mokymuisi. Išorės vertintojai teigia, kad mokiniai išvelgtų gilesnę mokymosi prasmę, lengviau įveiktų mokymosi iššūkius, jei patys

išsakytų individualius mokymosi lūkesčius arba kai mokytojas suformuluotų aiškų, pamatuojamą pamokos uždavinį.

3. Užduočių ir veiklos individualizavimas bei diferencijavimas (2.2.2. – 2 lygis).

Išorinio vertinimo metu stebėtose pamokose veiksmingo diferencijavimo ir individualizavimo bei suasmeninimo atvejų fiksuota tik pavienėse pamokose: mokiniai buvo tikslingai skatinti atlikti užduotis pagal savo mokymosi stilius, sudaryta galimybė rinktis skirtingų lygių užduotis. Daugumoje (72,55 proc.) stebėtų pamokų visi mokiniai klasėje atliko tas pačias užduotis, naudojo tas pačias mokymo(si) priemones, nors vertintojai įžvelgė aiškų dalies mokinių poreikį diferencijuoti ugdymą. Vertintojai daro išvadą, kad stebėtose pamokose mokytojai ne visada atsižvelgė į skirtingus mokinių poreikius ir mokymosi stilius. Trūko suasmeninto mokymosi: mokinių skatinimo keltis individualius tikslus, rinktis pamokų temas, užduotis, mokymosi būdus ir tempą, todėl užduočių ir veiklos individualizavimas bei diferencijavimas, atsižvelgiant į mokinių skirtybes, yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Mokytojams vertėtų labiau atsižvelgti į mokinių mokymosi stilius, gebėjimus, polinkius, amžiaus tarpsnius, asmeninius ir ugdymosi poreikius bei interesus ir, organizuojant mokymą(si), tikslingai ir sistemingai suteikti mokiniams daugiau galimybių dirbti individualiu tempu, atlikti skirtingo lygmens užduotis, rinktis skirtingas mokymosi priemones ir informacijos šaltinius. Tikėtina, kad tai sudarytų geras mokymosi sąlygas visiems mokiniams, didėtų jų atsakomybė ir pasitikėjimas savimi, daugiau mokinių patirtų mokymosi sėkmę.

4. Mokymosi būdų ir formų įvairovė pamokoje (2.2.2. – 2 lygis).

Išorinio vertinimo metu stebėtose pamokose dažniausiai dirbta vienodai su visa klase, taikyti tradiciniai mokymo(si) metodai, trūko užduočių, veiklos įvairovės. Tik dalyje (11,76 proc.) pamokų organizuotos veiklos buvo įvairios, mokiniams sudarytos galimybės patirti skirtingus mokymosi būdus, tinkamai derintas individualus, grupinis ir visos klasės darbas, sudarytos sąlygos mokiniams pasirinkti priemones ir pratimus, lanksčiai derintas individualus ir partneriškas darbas. Įdomios užduotys ir skirtingos veiklos mokiniams organizuotos vertintojų stebėtuose penkiuose neformaliojo švietimo užsiėmimuose. 72,55 proc. stebėtų pamokų dominavo mokymo paradigma. Jei gimnazijos mokytojai dažniau taikytų mokymąsi aktyvinančius metodus, organizuotų probleminį, patirtinį mokymąsi eksperimentuojant, tiriant, atrandant, skatintų mokinius kritiškai mąstyti, tikėtina, mokiniai noriau įsitrauktų į mokymąsi, įgytų įvairių patirčių, patirtų pažinimo džiaugsmą, tai didintų savivaldaus mokymosi galimybes, stiprintų mokymosi motyvaciją.

5. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis).

Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis galima teigti, kad vertinimo kriterijų pateikimas ir aptarimas yra tobulintinas pamokos veiklos aspektas. 32 stebėtose pamokose (62,7 proc.) vertintojai fiksavo, kad vertinimo kriterijai nėra aiškūs mokiniams, su jais neaptarti, nėra aišku, ko iš mokinių tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas. Tik keturiose pamokose (7,8 proc.) vertinimo kriterijai buvo aiškūs mokiniams. Jeigu mokytojai informuotų mokinius ir su jais aptartų, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi, tai, tikėtina, sudarytų mokiniams galimybę analizuoti ir vertinti savo išmokimą, ugdytų mokinių atsakomybę, pasitikėjimą savimi, motyvuotų aktyviam mokymuisi.